

“TOON HET PUBLIEK DAT GEWELD TEGEN GEZAG BESTRAFT WORDT.”

TEKST
Willem-Jan van Ekert

FOTOGRAFIE
Dries Luyten

FRANKY DEMON is federaal volksvertegenwoordiger voor CD&V en lid van de commissie Binnenlandse Zaken, Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken.

ILSE HEYLEN is nationaal secretaris ACV Openbare Diensten voor bijzondere korpsen en specifiek bevoegd voor brandweer.

Al meer dan 10 jaar probeert ACV Openbare Diensten de problematiek van geweld tegen collega's bij politie en andere hulpdiensten aan te kaarten en onder de aandacht van de beleidsmakers te brengen. Recente cijfers tonen aan dat er dringend moet gehandeld worden.

Geweld tegen hulpverleners lijkt een perverse trend in onze samenleving te worden.

Hoe verklaar je die toename?

ILSE HEYLEN: "De maatschappij is veranderd en raakt meer gepolariseerd. Mensen zijn gevoeliger voor veel zaken en tegelijk veeleisender. Ook ten aanzien van hulpverleners. We horen vaak dat dit een Brusselse problematiek is, maar ook veel centrumsteden en plattelandsgemeenten worden er mee geconfronteerd."

FRANKY DEMON: "Er is een algemeen probleem met respect voor gezag in de maatschappij. Dat zie je ook bij leerkrachten. Het is tragisch om te zeggen, maar na de verkiezingen, zo'n 500 dagen geleden, is er iets losgekomen. Extremen krijgen de aandacht, een negatieve ontwikkeling. Wanneer politici van Vlaams Belang in de Wetstraat een agent provoceren, dan ondermijnen ze elke vorm van respect voor het gezag."

Wat kan er gebeuren om dat te keren?

FD: "Om het geweld tegen hulpverleners een halt toe te roepen is er wel al wat gerealiseerd. De strafmaat werd verhoogd in het nieuwe wetboek dat voorgelegd wordt aan de commissie Justitie. Ook snelrecht zou dergelijke

zaken moeten aanpakken. Het land staat op zijn kop wanneer er geweld tegen een hulpverlener wordt gebruikt, maar zo'n storm gaat even snel liggen. Rechtbanken horen niet graag dat meer zaken via snelrecht afgehandeld worden. Maar ik denk dat een daadkrachtig optreden de link met het incident duidelijk maakt, zodat het publiek ziet dat er wel degelijk tegen opgetreden wordt."

IH: "Er moeten verschillende acties komen, maar zonder een goed doordacht beleid lukt dat niet. In de eerste plaats moet iedereen beseffen dat het not done is om geweld te plegen tegen gezagsdragers en hulpverleners. Sensibiliseringscampagnes kunnen daarbij helpen. Wij zijn vragende partij en hebben dat al verschillende keren aangekaart. Midden 2017 trokken de vakbonden samen met de ambulanciersunie naar de ministers van Binnenlandse Zaken, van Volksgezondheid en van Justitie met

de vraag om werk te maken van sensibilisering, degelijke registratie, juridische en psychologische bijstand, bescherming tegen loonverlies bij arbeidsongeschiktheid en effectieve bestraffing van agressie.

De campagne werd echter systematisch verschoven en is nog steeds niet uitgevoerd. Daarnaast is het zeer belangrijk dat slachtoffers van agressie dat kunnen melden. Dat gebeurt nu te weinig omdat de drempel te hoog ligt. Met als gevolg een onderregistratie van gevallen.

We moeten ook kijken naar hoe we hulpverleners weerbaar kunnen maken. Dan komen we bij preventie en nazorg uit. Slachtoffers moeten vaak de volgende dag weer naar diezelfde wijk of buurt waar de problemen zich hebben voorgedaan, dat is niet gemakkelijk. Je moet die mensen juridisch en psychologisch

bijstaan. Hulpverleners moeten voldoende middelen en opleiding hebben om zich te kunnen verweren. We spreken over mensen die vaak instantieoverschrijdend werken: politieagenten, brandweermensen en hulpverleners ... Daarom zou het niet slecht zijn om het probleem interdepartementaal aan te pakken. Het Kenniscentrum voor Brandweer lijkt me daarvoor de geschikte instantie, ook om een beleid uit te stippelen."

"HOE HOOG IETS STAAT OP EEN POLITIEKE AGENDA KAN JE RECHT EVENREDIG AFMETEN AAN WAAR DE MAN IN DE STRAAT VAN WAKKER LIGT."

FRANKY DEMON

Wie maatregelen wil, vraagt meestal ook om meer middelen.

FD: "Jammer genoeg is het vaak zo dat er pas meer middelen komen na incidenten. Justitie zal 250 miljoen euro extra krijgen, onder meer omdat we in juli in het parlement mensen hoorden getuigen over agressie tegenover hulpdiensten. Het Kenniscentrum versterken is prima, maar we moeten het ook over mankracht hebben. Daarom komen er 1.600 agenten extra bij. Persoonlijk vind ik het vreemd dat de opleiding voor brandweer en ambulancediensten pas sinds 2019 aandacht

besteedt aan omgaan met agressie. Misschien moeten er voor hen ook meer oefenterreinen komen. Er zijn al stappen ondernomen. Ik ben ook voorstander van de bodycams die men onder voorwaarden wil inzetten. Omwille van de simpele reden dat als mensen gefilmd worden, ze over het algemeen wat kalmeren. Ik wil niet conservatief klinken maar het wordt tijd dat men weer meer respect toont voor gezagsdragers."

Een snelle rekensom: 250 miljoen extra, daar doe je niet zo gek veel mee.

FD: "Belangrijk is dat we meer investeren in het veiligheidsapparaat. Vergeet niet dat er voor de aanslagen enkel besparingen waren. Het apparaat werd, net als het leger, deels afgebouwd."

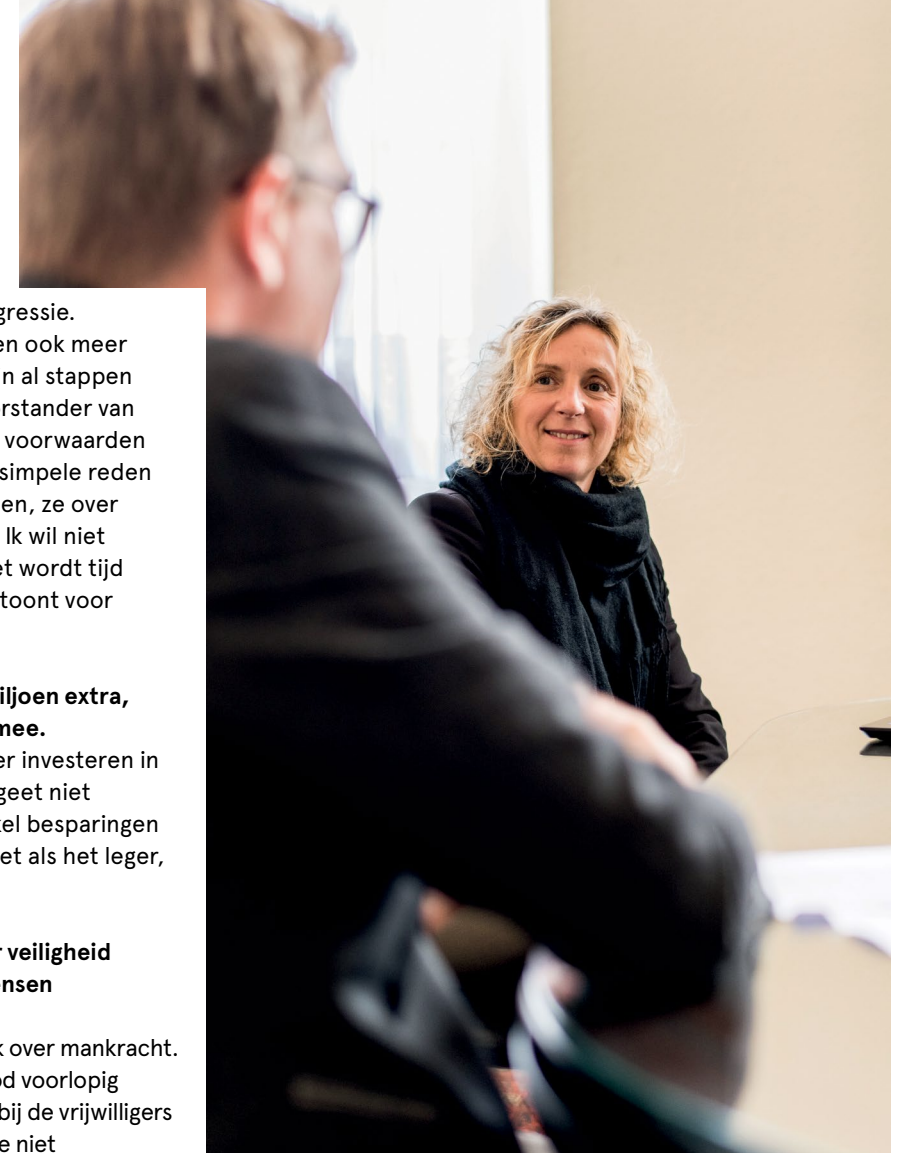
Kan je de diensten ook meer veiligheid bieden? Moeten er meer mensen op straat komen?

IH: "Politie en justitie gaat ook over mankracht. Bij brandweer zien we die nood voorlopig minder maar constateren we bij de vrijwilligers wel een serieuze uitstroom die niet gecompenseerd wordt."

Hoe hoog staat veiligheid op de agenda van de CD&V?

FD: "Hoe hoog iets staat op een politieke agenda kan je recht evenredig afmeten aan waar de man in de straat van wakker ligt. Nu is dat gezondheidszorg en veiligheid. Tien jaar geleden was de inzet van camera's quasi onbespreekbaar. Nu, als mijn dochter van zestien in Brugge uitgaat, ben ik daar dankzij die camera's veel geruster in. Al moet je daar uiteraard verstandig mee omgaan, met respect voor de privacy. Maar alles begint met respect voor elkaar. En dus ook voor onze veiligheidsmensen."

IH: "Dat is inderdaad het belangrijkste. Als we binnenkort brandweermensen als robocops moeten gaan uitrusten gaan we te ver. Het gaat hier over hulpverleners. Nogmaals: respect kan je afdwingen door te sensibiliseren, door de mensen goed uit te rusten

"SLACHTOFFERS MOETEN VAAK DE VOLGENDE DAG WEER NAAR DIEZEELDE WIJK OF BUURT WAAR DE PROBLEMEN ZICH HEBBEN VOORGEDAAN, DAT IS NIET GEMAKKELIJK."

ILSE HEYLEN

maar ook met een lik-op-stukbeleid. Het gaat mij niet zozeer om zwaardere straffen, wel om de uitvoering van de straffen. Dat is belangrijk, vooral voor de hulpverleners. Het enige wat zij willen is slachtoffers helpen, niet er zelf een worden.

FD: "Er is nu een akkoord in de regering en er zal geen enkele politiek partij zijn die daar op dit moment bezwaar tegen zal hebben." ●

